

Pensioenwet Actueel

Actualiteiten over de nieuwe Pensioenwet

INFORMATIE OP VERZOEK EN ANDERE INFORMATIE-ASPECTEN

De pensioenuitvoerder is gehouden om bepaalde informatie te verstrekken als betrokkene daarom verzoekt. Bovendien dient bepaalde informatie kosteloos verstrekt te worden.

DREIGT EEN DIJKDOORBRAAK VOOR HET NEDERLANDSE PENSOENGELD?

In 2003 trad een Europese richtlijn in werking. Deze Pensioenrichtlijn nam een aantal belangrijke drempels weg voor een op Europese schaal georganiseerde interne markt voor bedrijfspensioenvoorziening.

NAWOORD

Dit is de laatste nieuwsbrief Pensioenwet Actueel.

INFORMATIE OP VERZOEK EN ANDERE INFORMATIE-ASPECTEN

In onze vorige nieuwsbrief zijn wij ingegaan op de verplichte informatieverstrekking door de pensioenuitvoerder. Naast de verplichte informatieverstrekking is de pensioenuitvoerder gehouden om bepaalde informatie te verstrekken als de (gewezen) deelnemer, de gewezen partner of de pensioengerechtigde hiertoe een verzoek indient. Op grond van de Pensioenwet en het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling (hierna het Besluit) dient in de startbrief opgenomen te worden welke informatie op verzoek verstrekt moet worden.

Bovendien is het van belang om te weten welke informatie kosteloos verstrekt moet worden. Wij zullen hierna een kort overzicht hiervan geven.

Informatie op verzoek

Op grond van de Pensioenwet moet de pensioenuitvoerder bepaalde informatie verstrekken indien hiertoe een verzoek wordt ingediend. Welke informatie het betreft zal veelal afhankelijk zijn van de hoedanigheid van de verzoeker. Aangezien de Pensioenwet heeft bepaald dat ook bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels gesteld kunnen worden met betrekking tot de informatieverstrekking op verzoek en de wijze waarop deze informatie verstrekt dient te worden, is bij het Besluit een nadere invulling gegeven.

De pensioenuitvoerder verstrekt op verzoek van **de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner of de pensioengerechtigde:**

- Het voor hem geldende pensioenreglement;
- Het jaarverslag en de jaarrekening van de pensioenuitvoerder;
- De uitvoeringsovereenkomst of het uitvoeringsreglement;
- De voor hem relevante informatie over beleggingen;
- De verklaring inzake beleggingsbeginselen, zoals bedoeld in artikel 145 van de Pensioenwet;
- Het kortetermijnherstelplan;
- Het langetermijnherstelplan;
- Informatie over de hoogte van de dekkingsgraad;
- Informatie over een aanwijzing van de toezichthouder;
- Informatie over de aanstelling van een bewindvoerder.

Voor premieovereenkomsten en kapitaalovereenkomsten kan voor **de**

deelnemer, de gewezen deelnemer en de gewezen partner specifieke informatie van belang zijn.

Op verzoek dient de pensioenuitvoerder bij een premieovereenkomst waarbij de premie wordt belegd een indicatie van het mogelijk te bereiken kapitaal op de pensioendatum te geven en de daarbij gehanteerde veronderstellingen. Deze indicatie wordt berekend op basis van drie scenario's: een pessimistisch, een midden- en een optimistisch rendementsscenario. Bovendien zijn de regels inzake de financiële bijsluiting bij of krachtens de Wet op het financieel toezicht van overeenkomstige toepassing.

Tevens dient een indicatie van de hoogte van de in te kopen periodieke uitkeringen bij aanwending van het mogelijk te bereiken kapitaal op verzoek te worden gegeven. Bij deze indicatie worden de op het moment van het verzoek bij de pensioenuitvoerder geldende tarieven gehanteerd. De periodieke uitkeringen worden gecorrigeerd voor te verwachten prijsinflatie. Bij ministeriële regeling wordt bepaald met welke te verwachten prijsinflatie gecorrigeerd wordt. Bij het verstrekken van deze indicatie dient de pensioenuitvoerder er op te wijzen dat het risico - dat de definitieve pensioenuitkering afwijkt van de indicatie - bij de betrokkene ligt. Aan een dergelijke indicatie kunnen namelijk geen rechten ontleend worden.

Bij een kapitaalovereenkomst zal op verzoek een indicatie van de hoogte van de in te kopen periodieke uitkeringen bij aanwending van het mogelijk te bereiken kapitaal dienen te worden gegeven.

Tevens dient op verzoek een indicatie van de hoogte van de periodieke uitkeringen op de pensioendatum, wanneer het kapitaal wordt aangewend voor de periodieke uitkeringen op de ingangsdatum van het pensioen, gegeven te worden. Bij deze indicatie worden de op het moment van het verzoek bij de pensioenuitvoerder geldende tarieven gehanteerd. De periodieke uitkeringen worden

↘ gecorrigeerd voor te verwachten prijsinflatie. Bij ministeriële regeling wordt bepaald met welke te verwachten prijsinflatie gecorrigeerd wordt. Bij het verstrekken van deze indicatie dient de pensioenuitvoerder er op te wijzen dat het risico - dat de definitieve pensioenuitkering afwijkt van de indicatie - bij de betrokkene ligt. Aan een dergelijke indicatie kunnen namelijk geen rechten ontleend worden.

De pensioenuitvoerder verstrekt op verzoek van **de deelnemer en de gewezen deelnemer** informatie over alle beleggingsmogelijkheden, de feitelijke beleggingsportefeuille, de risicopositie en de kosten in verband met de beleggingen, voor zover het premieovereenkomsten dan wel premiereregelingen betreft, waarbij de deelnemer tijdens de opbouwperiode het beleggingsrisico draagt. Daarnaast zal ook informatie over de consequenties van de verschillende vormen van uitruil voor de (gewezen) deelnemer op verzoek dienen te worden verstrekt.

De pensioenuitvoerder verstrekt op verzoek van **de gewezen deelnemer** een opgave van de hoogte van zijn opgebouwde pensioenaanspraken.

De pensioenuitvoerder verstrekt de hierboven genoemde informatie ook op verzoek aan vertegenwoordigers van de (gewezen) deelnemers, van gewezen partners of van pensioengerechtigden.

Kosten informatieverstrekking

In de Pensioenwet is als uitgangspunt genomen dat essentiële informatie kosteloos aan de betrokkene wordt verstrekt. Essentiële informatie is de informatie die een werknemer ontvangt bij aanvang van zijn deelnemerschap aan de pensioenregeling. Daarnaast is ook de informatie over de uitvoering van de pensioenregeling belangrijk. Bij informatie die op verzoek moet worden verstrekt mogen pensioenuitvoerders in de meeste gevallen wel kosten in rekening brengen. De informatie moet in beginsel schriftelijk worden verstrekt. Met toestemming van de deelnemer mag er voor worden gekozen informatie elektronisch te verstrekken.

De pensioenuitvoerder verstrekt **kosteloos** informatie voor zover het gaat om informatie die van wezenlijk belang is voor de werknemer inzake zijn pensioenregeling:

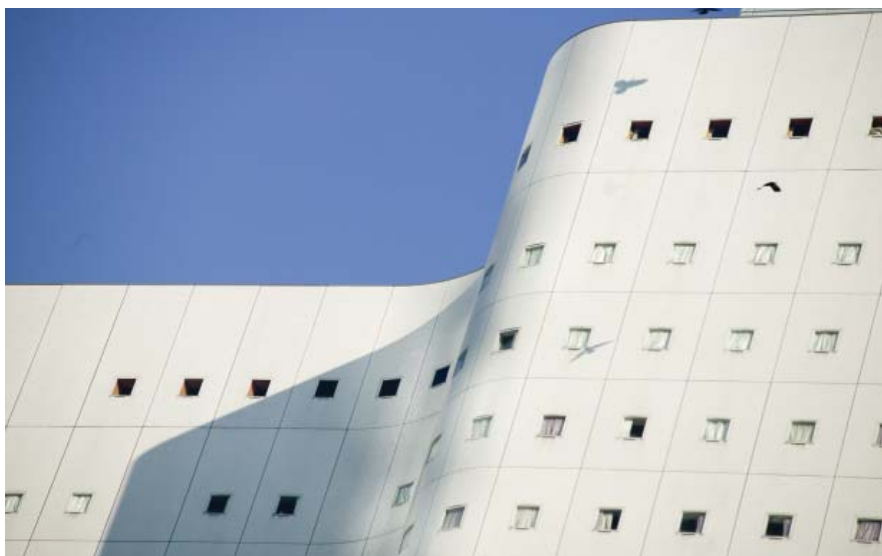
- Informatie die de werknemer moet krijgen bij het begin van zijn deelnemerschap op basis van zijn **startbrief** (inclusief informatie over de toeslagregeling);
- Het verplicht verstrekken van informatie inzake de uitvoering van de pensioenregeling (inclusief informatie over de toeslagregeling);
  - De initiële verplicht te verstrekken informatie bij bijvoorbeeld einde deelneming, scheiding of pensioeningang aan de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde;
  - De periodiek verplicht te verstrekken informatie aan de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde.
- Het verstrekken van informatie indien de werknemer overweegt deel te gaan nemen aan een vrijwillige pensioenregeling;
- Het op verzoek verstrekken van:
  - Het pensioenreglement ten behoeve van de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde;
  - De informatie die specifiek van belang is voor de deelnemer, de gewezen deelnemer gewezen partner, waaronder:
    - Een indicatie van het mogelijk te bereiken kapitaal op de pensioendatum, voor zover het premieovereenkomsten betreft waarbij de premie wordt belegd;
    - Een indicatie van de hoogte van de in te kopen periodieke uitkeringen bij aanwending van het mogelijk te bereiken kapitaal, voor zover het een premieovereenkomst of een kapitaalovereenkomst betreft.
  - Informatie over beleggingsmogelijkheden, de beleggingsportefeuille, de risicopositie en de kosten in verband met de beleggingen ten behoeve van de deelnemer en de gewezen deelnemer, voor zover het een premieovereenkomst dan wel een premiereregeling betreft, waarbij de deelnemer tijdens de opbouwperiode het beleggingsrisico draagt;
  - Informatie over de consequenties van de verschillende vormen van uitruil ten behoeve van de deelnemer en de gewezen deelnemer.

Inwerktreding

Het hierboven genoemde recht van de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde het pensioenreglement op te vragen heeft directe werking, dat wil zeggen dat deze bepaling per 1 januari 2007 geldt. Het is overigens geen verplichting voor de pensioenuitvoerder om het pensioenreglement uit eigen beweging aan de hierboven genoemde belanghebbenden te verstrekken. Ook het opvragen van het jaarverslag en de jaarrekening van de pensioenuitvoerder heeft directe werking.

De andere genoemde bepalingen inzake de informatieverstrekking hebben uitgestelde werking en dat wil zeggen dat die bepalingen per 1 januari 2008 gelden.

Michelle Tomeij,
Consultant Pensioenrecht

↘ DREIGT EEN DIJKDOORBRAAK VOOR HET NEDERLANDSE PENSIOENGELD?

Algemeen

Op 26 maart 2007 kopte Het Financieele Dagblad: "Belgen azen op pensioengeld van Nederland". De Belgische overheid zou Europese pensioenfondsen, waaronder Nederlandse, naar België lokken met lage solvabiliteitseisen. Zo op het eerste oog een alarmerend bericht, welke – bijna onvermijdelijk – werd gevolgd door Kamervragen. Moet men zich in Nederland inderdaad zorgen maken? Voordat hierop wordt ingegaan eerst enige achtergrondinformatie.

In 2003 trad een Europese richtlijn¹ (hierna: de Pensioenrichtlijn) in werking. Deze Pensioenrichtlijn nam een aantal belangrijke drempels weg voor een op Europese schaal georganiseerde interne markt voor bedrijfspensioenvoorziening. Op grond van de Pensioenrichtlijn en de hierop aangepaste Pensioenwet is het in beginsel mogelijk dat:

- a. een Nederlandse pensioenregeling wordt uitgevoerd door een pensioeninstelling uit een andere lidstaat;
- b. een pensioenregeling uit een andere lidstaat wordt uitgevoerd door een pensioeninstelling gevestigd in Nederland.

Er gelden echter wel verschillende voorwaarden waar rekening mee moet worden gehouden. Een belangrijke voorwaarde is dat de nationale sociale en arbeidswetgeving van de lidstaat van de pensioenregeling van toepassing blijft wanneer de pensioenregeling wordt uitgevoerd door een in een andere lidstaat gevestigde pensioeninstelling. Het financiële toezicht valt vervolgens onder het toezicht van het land waar de pensioenregeling wordt uitgevoerd.

Voor de Nederlandse situatie kunnen in de pensioenwetgeving verschillende soorten bepalingen worden onderscheiden:

1. materiële bepalingen (betrekking

hebbend op de inhoud van de regeling);

2. bepalingen die betrekking hebben op het pensioenfonds als instelling;
3. bepalingen met betrekking tot de informatievoorziening;
4. bepalingen met betrekking tot het financiële toezicht;
5. algemene bepalingen inzake het toezicht.

Sociale en arbeidswetgeving

De materiële bepalingen (1) en de bepalingen met betrekking tot de informatievoorziening vormen in Nederland de sociale en arbeidswetgeving (3).

Welke bepalingen zijn nu materiële bepalingen? Dit zijn bepalingen die betrekking hebben op de inhoud van de pensioenregeling. Deze zijn in Nederland voor een belangrijk deel neergelegd in de Pensioenwet. Te denken valt o.a. aan alle bepalingen die zien op de inhoud van de pensioenovereenkomst, de onderbrengingsplicht van de onderneming, het recht op uitruilen/omzetten van pensioensoorten, het behoud van verworven aanspraken, gelijkstelling indexatie, collectieve actuariële gelijkwaardigheid, en het recht op waardeoverdracht.

Naast de bepalingen in de Pensioenwet zijn er ook andere wetten van belang. Bijvoorbeeld:

- de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS);
- de Wet op de medische keuringen;
- de Algemene Wet gelijke behandeling;
- de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen
- de Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid.

Ten slotte vallen ook bepalingen ten aanzien van de paritaire bestuursamenstelling en de instelling van de deelnemersraad onder de noemer sociale en arbeidsrecht. De wetgever acht het echter ongewenst om ook deze voorschriften aan een pensioeninstelling in een andere lidstaat op te leggen. Om toch de inspraak van werknemers te waarborgen is in de Pensioenwet vastgelegd dat artikel 27

van de Wet op de ondernemingsraden (Wor) van overeenkomstige toepassing is bij een uitvoering van de pensioenregeling in een andere lidstaat. In dit artikel is opgenomen dat de ondernemer de instemming van de ondernemingsraad nodig heeft voor elk door hem voorgenomen besluit tot vaststelling, wijziging of intrekking van een regeling met betrekking tot een pensioen. Dit betekent onder andere dat bij het in een andere lidstaat uitvoeren van de pensioenregeling de ondernemingsraad een nieuwe rol krijgt en de vertegenwoordigingsmogelijkheden van de gepensioneerden ingeperkt worden.

Op de website van de Nederlandsche Bank (DNB) is een lijst gepubliceerd met de artikelen van de Pensioenwet die vallen onder de noemer 'Sociale en arbeidswetgeving'.

Toezicht op grensoverschrijdend deelnemerschap

Indien een Nederlands pensioenfonds overweegt om een pensioenregeling uit een andere lidstaat uit te gaan voeren, is er een aantal formele stappen die het pensioenfonds moet doorlopen. Dit geldt ook in de omgekeerde situatie waarbij een pensioeninstelling in een andere lidstaat een Nederlandse pensioenregeling uitvoert. Het fonds moet daartoe zelf het initiatief nemen. Het betreft – op hoofdlijnen – de volgende stappen:

Nederlandse pensioeninstelling – pensioenregeling andere lidstaat

- a. Er dient een vergunning te worden aangevraagd. Om deze te krijgen moet aan een aantal – in de Pensioenwet genoemde – voorwaarden worden voldaan.
- b. De pensioeninstelling stelt DNB op de hoogte van het voornemen een pensioenregeling uit een andere lidstaat uit te gaan voeren.
- c. DNB meldt dit binnen 3 maanden bij de bevoegde autoriteit van de andere lidstaat, tenzij er geen sprake is van een vergunning en/of er twijfel bestaat over de administratieve structuur, financiële positie of deskundigheid en betrouwbaarheid van de personen die het fonds besturen.
- d. DNB meldt (gelijktijdig) de pensioeninstelling de verstrekking

¹De Europese pensioenrichtlijn, Richtlijn 2003/41/EG, welke in werking is getreden op 23 september 2003.

van gegevens bij de bevoegde autoriteit van de andere lidstaat.

- e. DNB verstrekt de pensioeninstelling de van de bevoegde autoriteit van de andere lidstaat ontvangen informatie met betrekking tot sociale en arbeidswetgeving.

De uitvoering kan niet eerder aanvangen dan na het ontvangen van de informatie over de sociale en arbeidswetgeving (e) of 2 maanden na de (melding van de) dat de gegevens zijn verstrekt aan de

andere lidstaat (d).

DNB kan optreden als de pensioeninstelling geen vergunning heeft of reden heeft (alsnog) te twifelen op de punten genoemd onder letter c. Ook bij een inbreuk op de toepasselijke sociale en arbeidswetgeving kan worden ingegrepen. Zo kan door middel van een aanwijzing aan een pensioenuitvoerder een verbod tot het uitvoeren van de buitenlandse pensioenregeling worden

opgelegd.

Pensioeninstelling andere lidstaat – Nederlandse pensioenregeling

- a. DNB informeert autoriteit lidstaat binnen 2 maanden met betrekking tot sociale en arbeidswetgeving.
- b. Bij een geconstateerde overtreding van de sociale en arbeidswetgeving wordt dit door DNB gemeld aan autoriteit van de betrokken lidstaat en aan de pensioeninstelling.

DNB kan ook optreden als de buitenlandse pensioeninstelling inbreuk blijft maken, de pensioeninstelling geen vergunning heeft en/of de pensioeninstelling de toezichthouder van de lidstaat niet op de hoogte heeft gesteld. Hiervoor heeft DNB als de volgende (dwang)middelen: het geven van een aanwijzing, het opleggen van een last onder dwangsom en het opleggen van een boete.

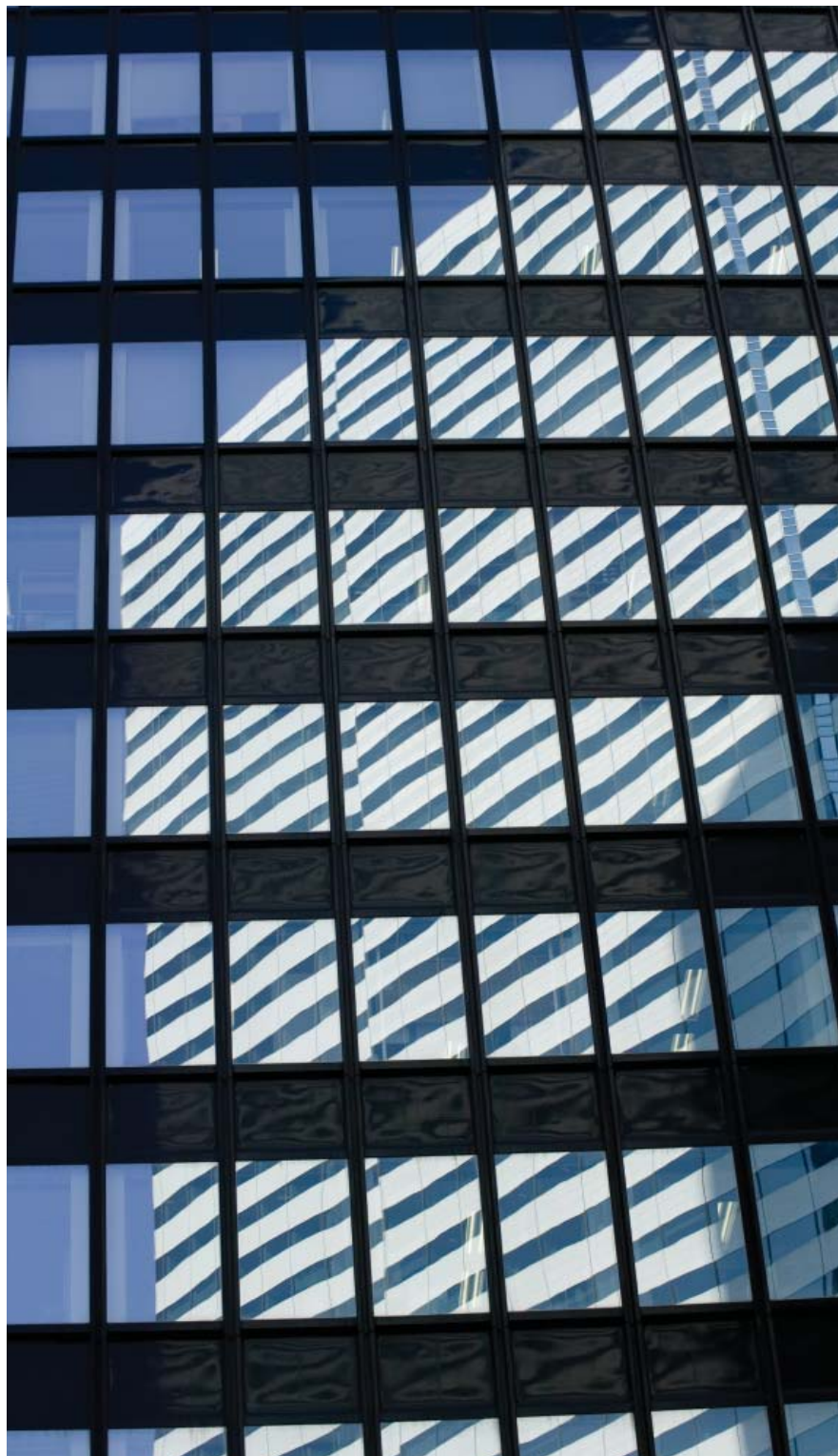
Pan-Europese pensioenfondsen (EIORP's)

Het is niet ondenkbaar dat op middellange termijn multinationals pan-Europese pensioenfondsen zullen oprichten. In de Pensioenrichtlijn wordt ook wel gesproken van een EIORP (European Institute for Occupational Retirement Provisions).

Een EIORP kan in elke lidstaat gevestigd zijn en pensioenregelingen uitvoeren van werknemers in andere lidstaten. Een EIORP kan evenveel secties hebben als er lidstaten zijn. Indien een werknemer die is aangesloten bij een EIORP voor dezelfde werkgever in een andere lidstaat gaat werken, kan de pensioenpremie aan dezelfde EIORP betaald worden, zij het alleen aan een andere sectie. Voordeel is uitvoering op een centrale plaats, en eventueel beleggingsvoordelen. De lokale fiscale stelsels en de lokale civielrechtelijke regelgeving van iedere sectie blijven echter van toepassing. Nadeel is dat nog steeds alle expertise nodig is van de regels in verschillende lidstaten.

Het kiezen van een vestigingsplaats voor de pensioeninstelling

De vestigingsplaats is dus niet direct van invloed is op de inhoud van de pensioenregeling of de informatievoorschriften. Anders ligt het met betrekking tot het financiële

fundament dat ligt onder de pensioenregeling. De financiële voorschriften kunnen per lidstaat verschillen, met dien verstande dat de minimale voorschriften uit de Pensioenrichtlijn moeten gelden.

Nederland kent voor pensioenfondsen een strenger financieel toezicht dan op grond van de Pensioenrichtlijn wordt verlangd. België heeft de pensioenwetgeving recentelijk aangepast en hierin minder strengere financiële voorschriften opgenomen. België steekt daarbij niet onder stoelen of banken dat zij graag een vestigingsplaats wil worden van pan-Europese pensioenfondsen. Er lijkt dus een concurrentie te ontstaan op basis van het financiële toezicht.

Dreigt het Nederlandse pensioenkapitaal nu naar het buitenland weg te vloeien?

Bij de berichtgeving dat België minder strenge solvabiliteitseisen stelt, moeten allereerst enkele belangrijke kanttekeningen worden geplaatst. Zo blijkt uit de beantwoording van de Minister Donner op de Kamervragen dat in België de werkgever in geval van onderdekking verplicht kan worden bij te storten. Bovendien kan de Belgische toezichthouder (CBFA) alsnog in de financiering van de pensioenregeling treden.

Een ander punt is dat de sociale en arbeidswetgeving indirect wel gevolgen kan hebben voor het financiële toezicht. Voorbeelden hiervan zijn de financiële consequenties van onder andere: (collectieve) waardeoverdracht, gelijke indexering slapers en pensioengerechtigden en pensioenverevening bij echtscheiding. Niet onbelangrijk in dit verband is ook de voorwaardelijke toeslagverlening. In de Pensioenwet is vastgelegd dat er een consistent geheel dient te zijn tussen de gewekte verwachtingen, de financiering en het realiseren van voorwaardelijke toeslagen. Dit voorschrift valt ook onder de sociale en arbeidsrechtelijke wetgeving in Nederland. Bij een uitvoering in het buitenland zal hiermee in de financiële opzet van de pensioenregeling rekening moeten worden gehouden.

Overigens in de omgekeerde situatie kan het ook voorkomen dat de Nederlandse pensioeninstelling bij het bepalen van de financiële positie rekening moet houden met het recht op afkoop, dat in sommige lidstaten deel kan uitmaken van de aldaar geldende sociale en arbeidswetgeving.

Men kan de ogen er echter niet voor sluiten dat er Europese landen zijn met minder strenge financiële eisen dan Nederland en dat voor multinationals die een vestigingsplaats moeten kiezen voor een op te richten pan-Europese pensioenfonds het financieel toezicht zwaar zal meewegen in deze keuze.

De Minister van Sociale Zaken heeft mede in dit licht onderzoek laten doen naar een toekomstig bestendig uitvoeringsmodel voor pensioenregelingen. Dit heeft geresulteerd in een recente brief van Minister Donner aan de Tweede Kamer, waarin onder andere wordt aangekondigd dat het kabinet een nieuwe pensioeninstelling wil introduceren: de algemene pensioeninstelling (API), een IORP naar Nederlands recht. Naar verwachting hoeft de API uitsluitend te voldoen aan de voorschriften die dwingend volgen uit Europese regelgeving en daarom aan minder voorschriften zal zijn gebonden dan de pensioenfondsen. Zo kan ook Nederland een aantrekkelijk vestigingsland worden voor een pan-Europese pensioeninstelling.

Voor een dijkdoorbraak van pensioengelden hoeft vooralsnog dan ook niet gevreesd te worden. Enige dijkbewaking lijkt wel raadzaam.

Jeroen Röder,
Consultant Pensioenrecht

NAWOORD: DE LAATSTE NIEUWSBRIEF PENSIOENWET ACTUEEL

Deze nieuwsbrief is de laatste in de serie nieuwsbrieven waarin wij u, naast onze seminars en brochures, hebben geïnformeerd over de ontwikkelingen in het kader van de Pensioenwet. Inmiddels zijn aan de vergadertafels de Pensioenwet-onderwerpen besproken en zijn de nodige acties uitgezet om aan het einde van dit jaar te kunnen voldoen aan de Pensioenwet.

Beëindigt Watson Wyatt de nieuwsvoorziening over pensioenen en de Pensioenwet? Uiteraard niet! Immers nieuwe ontwikkelingen dienen zich al

aan en de implementatie van de Pensioenwet in de Nederlandse pensioenvoorzieningen zal nog de nodige vragen oproepen. De discussie over een nieuwe uitvoeringsinstelling is daar een goed voorbeeld van.

In onze (maandelijkse) nieuwsbrief Update en ons magazine Review zullen wij u op de hoogte houden van deze ontwikkelingen. Uiteraard blijft onze website www.pwactueel.nl in de lucht.

Paul de Koning,
Senior-consultant Pensioenrecht

Bezoek ons op www.pwactueel.nl

De informatie in Pensioenwet Actueel gaat over de ontwikkelingen van de nieuwe Pensioenwet.

Wilt u ook de Pensioenwet Actueel nieuwsbrief in uw mailbox ontvangen, email naar: subscribePwactueel@enews.watsonwyatt.com.

© Watson Wyatt Limited juni 2007